

วิธีดำเนินการวิจัย

๖ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey study) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบโอกาสในการรับรู้ และการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากแบบสอบถาม

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 จำนวน 5,137 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 จำนวน 1,620 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 รวมทั้งสิ้น 6,757 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่าง 370 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-stage Sampling (Kerjcie and Morgan 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 281 คน และกลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 89 คน ซึ่งมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1.2.1 แบ่งกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มตามภูมิลาเนา โดยแบ่งตามภาคดินของประชาชน

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา และชัยภูมิ รวมทั้งสิ้น 5 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ วิทยาลัยเกษตรกรรมชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา และวิทยาลัยเกษตรกรรมนครราชสีมา ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยอีสาน (ลาว) และภาษาไทยโคราช

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 6 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรกรรมบุรีรัมย์ วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาศุรินทร์ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ และวิทยาลัยเกษตรกรรมศรีสะเกษ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยอีสาน (ลาว) และภาษาเขมร

1.2.2 สุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั้ง 2 ระดับจากสถานศึกษาทุกแห่งในกลุ่มภูมิศาสตร์ 2 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มภูมิศาสตร์ที่ 1 มีประชากรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2,309 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 823 คน รวมประชากร 3,132 คน ได้กลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 126 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 45 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 171 คน ส่วนกลุ่มภูมิศาสตร์ที่ 2 มีประชากรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2,828 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 797 คน รวมประชากร 3,625 คน ได้กลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 155 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 44 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 199 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานศึกษา สถานที่ตั้งครอบครัว ภูมิศาสตร์ และภาษาพูดในครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณีพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากครอบครัว สถานศึกษา และท้องถิ่น ประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

- ก. ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตและบุคคล
- ข. ประเพณีเกี่ยวกับสังคม
- ค. ประเพณีเกี่ยวกับอาชีพ
- ง. ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา
- จ. ประเพณีเกี่ยวกับการแสดงและการละเล่น

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของกับวัฒนธรรมโดย เฉพาะประเพณีพื้นบ้าน ตลอดจนไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้รู้
2. สร้างแบบสอบถามโดยการเขียนคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโอกาสในการรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำไปให้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน แล้วนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มา เป็นแนวทางในการเขียนคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
 1. รองศาสตราจารย์อภิศักดิ์ โสมอินทร์ รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม
 2. อาจารย์บุญเลิศ สดสุขชาติ ศูนย์วิจัยศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม
 3. ดร.สรเชต วรรณวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
 4. อาจารย์เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
 5. อาจารย์บุญรอด ชมพูนิจ หัวหน้าฝ่ายหอวัฒนธรรม ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูนครปฐม จังหวัดนครปฐม
 6. คุณแอนก นาวิกมูต ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถาม จำนวน 370 ฉบับ ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ และเก็บรวบรวม
 ด้วยตนเอง ใ้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด แต่เมื่อคัดเลือกแล้วได้แบบสอบถามที่
 สมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 257 ฉบับ และกลุ่มตัวอย่างระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 82 ฉบับ รวมได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 339 ฉบับ
 กิดเป็นร้อยละ 91.62

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูล
 เกี่ยวกับโอกาสในการรับรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีพื้นบ้านภาคตะวันออก
 เฉียงเหนือ โดยหาค่าร้อยละ ซึ่งกำหนดด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วนำเสนอในรูปแบบ
 ตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย